

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203394
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118203394.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobkyne: Q. J., K.. X.X.XXXX, O. Š. XX, V., zastúpenej JUDr. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou, so sídlom v Prešove, Floriánova 12, IČO: 37783319, proti žalovanému: E. J.S., K.. XX.X.XXXX, O. Š. XX, V., zastúpenému: Advokátska kancelária Peter Rak, s.r.o., so sídlom v Prešove, Masarykova 13, IČO: 50 581 121, o vylúčenie žalovaného z užívania bytu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20C/15/2018-200 zo 16.3.202019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vylúčil žalovaného z užívania bytu č. X na 3. poschodí vo vchode č. XX bytového domu súpisné číslo XXXX na ul. Š. XX v V. do právoplatného rozhodnutia o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zaviazal žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 2.3.2018, č.k. XXC/XX/XXXX-XX uložil žalovanému, aby dočasne nevstupoval do bytu č. X na X. poschodí vo vchode č. XX bytového domu so súpisným číslom XXXX na ulici Š. XX B. V. a zároveň uložil žalobkyni, aby v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia podala Okresnému súdu Prešov žalobu vo veci samej. Uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.5.2018, č.k. XXCo/XX/XXXX-XX.

3. K žalobe žalobkyňa predložila prepúšťaciu správu P. J., lekársku správu Q.. V.I. Q. zo dňa 1.10.2017, podľa ktorej uviedla, že ju manžel udrel dverami do ľavej časti hrudníka a brucha. Taktiež predložila lekárske správy Q.. W. S., podľa ktorej ju bolí pravé rameno a má obmedzenie hybnosti pravého ramena.

4. Dňa 27.5.2015 bolo na podklade trestného oznámenia žalobkyne začaté trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ku ktorému malo dôjsť tak, že žalovaný najmenej od októbra roku 2014 doposiaľ v priestoroch bytu na ul. Š. Č.. XX B. V., ako blízka osoba spôsobil mal. W. J., K.. XX.X.XXXX a P. J., K.. XX.X.XXXX, fyzické a psychické utrpenie tým, že im vulgárne nadáva, nadáva im do debilov, dementov, bezdôvodne po nich kričí, ponižuje ich, minimálne jedenkrát fyzicky napadol mal. W. J. tak, že ho opakovanými údermi rukou udieral po hlave, čím mu na celej ľavej polovici tváre spôsobil veľký hematóm, kde však po tomto útoku na lekárskom ošetrení nebol, v presne nezistenom čase, presne nezisteným spôsobom fyzicky napadol aj dcéru P., kde takýmto konaním u nich vyvoláva strach, stres a s tým nadväzujúce zdravotné problémy.

Uznesením zo dňa 24.9.2015 bola vec postúpená Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy V., lebo výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale skutok, ktorý by mohol Okresný úrad, odbor všeobecnej vnútornej správy v V. prejednať ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

5. Dňa 17.11.2017 bolo na R. V. V.-W. oznámené napadnutie Q. J.. Poverený príslušník R. V. V.-W. dňa 10.12.2017 začal trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, podľa ktorého žalovaný dňa 1.10.2017 v čase okolo 10.30 h v V. na ulici Š. Č.. XX v byte rodiny J. pri otváraní vstupných dverí z vnútornej strany bytu pritlačil Q. J., ktorá sa opierala o tieto dvere medzi vstupné dvere a dvere vedúce na toaletu, následne pohybom vstupných dverí trikrát narazil do chrbta Q. J., po čom sa pootočila, kde jej opäť vstupnými dverami narazil do ľavého boku, čím takto Q. J., K.. X.X.XXXX, trv. bytom V., Š.Q. Č.. XX spôsobil povrchové poranenie hrudníka, konkrétne zmliaždenie hrudníka s dobou liečenia najmenej 7 dní. Uznesením zo dňa 15.12.2017 bola vec postúpená Okresnému úradu V. na prejednanie priestupku, lebo výsledky skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

6. Rozhodnutím Okresného úradu V., odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 26.1.2018 bolo zastavené konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) v nadväznosti na § 49 ods. 1 písm. d) Zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť obvinený E. J., K.. XX.X.XXXX, O. Š. XXXX/XX, XXX XX V. tým, že dňa 17.11.2017 v čase okolo 13:00 hod. v mieste trvalého bydliska, mal pozhadzovať obrázky zo steny na zem a taktiež mal fyzicky napadnúť svoju manželku Q. J., a to tak, že ju mal sotiť oboma rukami do oblasti hrude, následkom čoho mala spadnúť na zem a odrieť si lakeť, pričom jej nespôsobil zranenie, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrenie, čím mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie iným hrubým správaním voči svojej manželke, teda osobe blízkej, správny orgán podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. c) Zákona o priestupkoch, z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

7. Rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 23.2.2018 bolo zastavené konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) v nadväznosti na § 49 ods. 1 písm. d) Zákona o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť obvinený E. J., K.. XX.X.XXXX, O. Š. XXXX/XX, XXX XX V. tým spôsobom, že dňa 1.10.2017 v čase okolo 10:30 hod v mieste trvalého bydliska mal fyzicky napadnúť svoju manželku Q. J., čím mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie drobným ublížením na zdraví voči svojej manželke, teda osobe blízkej, správny orgán podľa § 76 ods. 1 písm. c) Zákona o priestupkoch z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

8. V danom konaní mal listinnými dôkazmi a svedeckými výpoveďami súd za preukázané, že vzťahy medzi sporovými stranami sú vážne narušené. V konaní bolo ďalej preukázané, že oznámenia zo strany žalobkyne, ktoré aj keď neboli dovŕšené v rovine trestného stíhania alebo priestupkového konania uznaním viny žalovaného nasvedčujú tomu, že žalovaný sa v skutočnosti dopúšťa skutkov, ktorými spôsobuje veľké problémy v domácnosti a závažným spôsobom sťažuje život ostatným členom rodiny. Totiž svedkovia vypočutí vo veci poukazujú na to, že v skutočnosti sa žalovaný správa hrubo a dopúšťa sa aj fyzického násillia jednak voči žalobkyni a v jednom prípade aj voči maloletému synovi sporových strán W.. Podobného konania sa žalovaný dopustil aj voči dcére P. napriek tomu, že táto má narušený zdravotný stav. Svedkyňa J. V. - dcéra sporových strán poukázala vo svojich písomných vyjadreniach, ako aj svedeckej výpovedi na to, že zo strany žalovaného dochádza skutočne k správaniu, ktoré vytvára veľké problémy v rovine spoluzitia a ona sama sa z domácnosti odsťahovala práve pre nevhodné správanie sa žalovaného. Svedkyňa potvrdila viaceré napadnutia žalobkyne zo strany žalovaného a aj jedno napadnutie syna W., pričom svedkyňa potvrdila aj negatívne dopady správania sa žalovaného na psychický vývoj a sebedomie maloletého W.. Podporne tieto okolnosti vyplývajú aj z výpovede svedkov L. Q. (susedy sporových strán) a H.. Q. V. - zaťa sporových strán, t.j. manžela svedkyne J. V.. Predovšetkým svedkyňa Q. potvrdila, že aj iní susedia sporových strán potvrdili časté hádky (aj tzv. nočné výbuchy v domácnosti sporových strán), ktoré nemienili ďalej znášať. Svedkyňa Q. potvrdila aj to, že v dôsledku pomerov v domácnosti sporových strán našla spoločne so susedmi ubytovanie pre žalobkyňu v ubytovacom zariadení pre týrané matky.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie považoval návrh za dôvodný. V konaní bolo totiž preukázané, že u žalovaného ide o dlhodobé a sústavné neprimerané správanie sa voči žalobkyni aj ich

deťom, čoho následkom bolo, že žalobkyňa musela vyhľadať aj útočisko v zariadení pre týrané matky. Je tu preto splnená podmienka sústavnosti psychického a ako uviedol odvolací súd aj fyzického násillia zo strany žalovaného, v dôsledku čoho tu existuje reálna hrozba ďalšieho násillia zo strany žalovaného voči žalobkyni a synovi, ktorý žije v ich domácnosti a teda ich ďalšie spolužitie pre nich sa stalo neznesiteľným. Ani v súčasnosti sa vzťahy medzi stranami nezmenili, čo nepochybne vyplýva z výpovede žalobkyne. Aj keď vylúčenie z užívania z bytu je závažným zásahom do vlastníckych práv, ochrana života a zdravia má prednosť pred vlastníckym právom resp. spoluvlastníckym právom žalovaného. Súd preto návrhu v celom rozsahu vyhovel.

10. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

11. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

12. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Poukázal na to, že všetky žalobkyňou iniciované trestné alebo priestupkové konania boli skončené v jeho prospech a boli vyhodnotení tak, že žiadneho psychického a fyzického násillia sa nedopustil. V odôvodnení rozhodnutia sa však súd prvej inštancie s týmito rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré boli produkované v trestných a priestupkových konaniach, ktoré iniciovala žalobkyňa, nevyporiadal. Súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že aj keď neboli trestné oznámenia dovŕšené v rovine trestného stíhania alebo priestupkového konania uznaním viny žalovaného, neznamená to, že nedochádzalo k sústavnému fyzickému alebo psychickému násilliu. Takýto výklad je však neprípustný.

14. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevyporiadal s dôkazmi svedčiacimi v prospech žalovaného, najmä pokiaľ ide o to, že hádky zvyčajne vyvolávala žalobkyňa. Tieto boli kvôli zbytočnosťam. Svedkyňa I.Á. na synovi W. nevidela žiadne zranenia, ktoré by mal spôsobiť žalovaný a svedkyňa Q.. U. poukázala na to, že počas vyšetrenia žalobkyne si nevšimla žiadne modriny alebo zranenia, a tieto žalobkyňa ani neuvádzala. Znalkyňa z odboru psychológie, odvetvie klinickej psychológie, nezistila u žalobkyne žiadne známky ujmy, alebo negatívne vplyvy na psychickom stave. Bolesti, ktoré žalobkyňa udávala v ľavej dolnej polovici hrudníka mohli byť aj simulované, ako to vyplýva zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva. Výpoveď dcéry P. J. považoval správny orgán za účelovú, pretože táto v skutočnosti nebola svedkom hádky a údajného fyzického napadnutia, pretože do obývačky prišla až vtedy, keď žalobkyňa sedela na zemi a svedkyňa si len myslela, že žalovaný žalobkyňu sotil. Tieto okolnosti sú obsahom rozhodnutí v trestných alebo priestupkových konaniach.

15. V súdnom konaní z výpovede všetkých svedkov jednoznačne a preukázateľne vyplýva, že títo nikdy nevideli, že by malo dôjsť k fyzickému kontaktu medzi žalobkyňou a žalovaným. Nezhoda medzi žalovaným a synom W. je zdramatizovaná a zveličená. Z výpovede svedkov teda vyplýva, že medzi sporovými stranami k fyzickým incidentom nedošlo a žalobkyňa v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno. Bolo preukázané, že žalobkyňa môže zranenia aj simulovať, najmä s poukazom na výpoveď ošetrojúcej lekárky, ktorá uviedla, že na žalobkyni nikdy žiadne známky fyzického násillia nevidela.

16. Čo sa týka psychického násillia, z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť, na základe čoho dospel súd, že by k psychickému násilliu malo dochádzať.

17. Žalobkyňa vo výpovedi na pojednávaní 15.3.2019 uviedla, že za psychické násillie považuje nezhody ohľadne finančného hospodárenia a nezhody o tom, kedy sa bude vetrať byt a podobne. Svedkyňa Q. zase za psychické násillie považovala skutočnosť, že žalovaný vo večerných hodinách (o 22.00 hod.) si robil kávu, alebo bol hore (t.j. nespal do tretej hodiny ráno) alebo že koníčkovo žalovaného je zbieranie starožitností.

18. Z uvedeného vyplýva, že o psychickom násillí taktiež nemôže byť ani reči. Treba poukázať na závery znalca v priestupkovom konaní, ktorý uviedol, že žalobkyňa nemá žiadne známky ujmy alebo negatívnych vplyvov na psychickom stave a vývoji, ktoré by mohli byť spôsobené žalovaným. Kolízny opatrovník nezistil dôvody na obmedzenie styku medzi žalovaným a synom sporových strán W.. Ak

by sa žalovaný dopúšťal fyzického alebo psychického násillia ako nepravdivo tvrdí žalobkyňa, kolízny opatrovník by nenavrhol neupravovať styk alebo súd by nebol rozhodol tak, že sa styk žalovaného a maloletého syna sporových strán neobmedzuje.

19. O zásahu do užívacieho práva k bytu môže súd rozhodnúť len vtedy, ak ide o sústavné fyzické alebo psychické týranie alebo hrubé ponižovanie druhého manžela, čo však v konaní preukázané nebolo. Všetci svedkovia uviedli, že nikdy nevideli žiaden fyzický atak medzi žalobkyňou a žalovaným. Tvrdenia žalobkyne v tomto smere boli prešetrené príslušnými trestnými alebo správnymi orgánmi a bolo zistené, že žalovaný sa ničoho nedopustil. Pokiaľ ide o syna sporových strán W., voči nemu sa žalovaný nedopustil žiadneho psychického násillia.

20. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, treba mať za to, že v danom prípade sú splnené podmienky na nepriznanie náhrady trov konania žalobkyňi pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalobkyňa totiž žalovaného na základe jedného ospravedlniteľného incidentu vyhodila z bytu.

21. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázala na to, že u žalovaného ide o dlhodobé a sústavné neprimerané správanie voči žalobkyňi a deťom. Na základe toho navrhla, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

22. V následných vzájomných vyjadreniach (§ 374 ods. 2, 3 CSP) zotrvali sporové strany na svojich doterajších stanoviskách.

23. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

24. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

25. Podľa § 705a Občianskeho zákonníka, ak sa z dôvodu fyzického násillia alebo psychického násillia, alebo hrozby takýmto násillím vo vzťahu k manželovi alebo k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov alebo rozvedených manželov obmedziť užívacie právo druhého z nich, alebo ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

26. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že medzi sporovými stranami sú dlhodobo narušené vzťahy, ktoré v konečnom dôsledku viedli k rozvodu ich manželstva (rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. XXP/XX/XXXX-XXX zo 7.2.2019).

27. Zároveň bolo zistené neprimerané správanie sa žalovaného voči žalobkyňi, vrátane fyzického násillia voči nej, ako aj synovi W.. Hoci výsledky vykonaného dokazovania naznačujú, že dôvodom hádok bolo aj správanie sa žalobkyne, táto okolnosť žalovaného neospravedlňuje vo vzťahu k neprimeraným reakciám i násilliu, ktoré vo vzťahu k žalobkyňi použil. Okolnosti takéhoto správania (vrátane fyzického a psychického násillia) vyplývajú z listinných dôkazov - prepúšťacej správy Q.. V. Q. z 1.10.2017 a z lekárskeho potvrdenia Q.. W. S. pokiaľ ide o bolesti pravého ramena a obmedzenie jeho hybnosti. Žalobkyňa podala dve trestné oznámenia, a to 27.5.2015 a 17.11.2017, ktoré boli motivované násillím zo strany žalovaného voči nej (i maloletému synovi W.).

28. Trestné oznámenie z 27.5.2015 sa týkalo neprimeraného správania žalovaného v období od októbra roku 2014 do mája 2015, pričom policajné orgány skonštatovali, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mal byť prejednaný okresným úradom, odborom všeobecnej vnútornej správy ako priestupok. Trestné oznámenie zo 17.11.2017 sa týkalo skutku z 1.10.2017 a fyzického napadnutia žalobkyne žalovaným, pričom vec bola postúpená Okresnému úradu V. na prejednanie priestupku. Ako zistil súd prvej inštancie, ani v priestupkovom konaní žalovaný nebol postihnutý, pretože priestupkový orgán nemal preukázané, že sa stali skutky, ktoré boli žalovanému kladené za vinu.

29. Okolnosť, že žalovaný nebol v priestupkovom konaní postihnutý však nevyučuje záver, že zo strany žalovaného skutočne dochádzalo k násiliu voči príslušníkom rodiny (najmä žalobkyni, synovi W.), a taktiež k neprimeranému správaniu sa žalovaného voči ostatným členom rodiny.

30. Svedkyňa J. V. - dcéra sporových strán, tieto okolnosti potvrdila a poukázala jednak na násilie zo strany žalovaného voči žalobkyni (i jej bratovi W.) a zdôraznila okolnosť, že ona sa z domácnosti odsťahovala práve v dôsledku takéhoto neprimeraného správania sa žalovaného. V domácnosti sporových strán boli časté hádky, a tieto potvrdili aj susedia sporových strán, najmä svedkyňa Q.. Z výpovede tejto svedkyne taktiež vyplýva, že žalobkyňa bola v konečnom dôsledku nútená z domácnosti odísť a vyhľadať dočasné ubytovanie v zariadení pre týrané matky (Q.). Z uvedeného vyplýva, že v konaní bolo skutočne preukázané neprimerané správanie sa žalovaného, predovšetkým voči žalobkyni (ale aj vo vzťahu k iným členom rodiny), ktoré malo intenzitu spôsobujúcu v konečnom dôsledku to, že sa stalo bývanie žalobkyne so žalovaným neznesiteľným, a to v dôsledku fyzického násillia i psychického násillia. Pokiaľ ide o psychické násilie, možno konštatovať, že z vykonaného dokazovania vyplýva neprimerané správanie sa žalovaného, najmä rušenie nočného klúdu v podobe sledovania televízie neprimerane dlho v noci, vypnutia elektriny alebo pohybom po byte (vrátane robenia si kávy) v nočných hodinách tak, že ostatní členovia rodiny nemohli spať. Z výpovede svedkyne V. i z výpovede žalobkyne vyplýva aj neprimerané a provokačné správanie žalovaného i vyvolávanie hádok vo vzťahu k ostatným členom rodiny, čo možno hodnotiť ako násilie psychického charakteru. Výpovedná v tomto smere je okolnosť, že svedkyňa J. V. sa z domácnosti svojich rodičov odsťahovala.

31. Za týchto okolností možno konštatovať kombináciu fyzického i psychického násillia žalovaného vo vzťahu k žalobkyni (prípadne aj iným členom rodiny), čo je dôvodom na postup podľa § 705a Občianskeho zákonníka tak, ako o tom rozhodol súd prvej inštancie.

32. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, vrátane súvisiaceho výrok o trovách konania. V tomto smere odvolací súd nezistil žiaden dôvod na nepriznanie náhrady trov konania žalobkyni, ktorá mala vo veci plný úspech. Nemožno konštatovať, že by len na základe jedného incidentu tzv. vyhodila žalovaného z bytu a že by táto okolnosť mala byť základom pre nepriznanie náhrady trov konania vo vzťahu k žalobkyni.

33. Preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).